Presented to
the

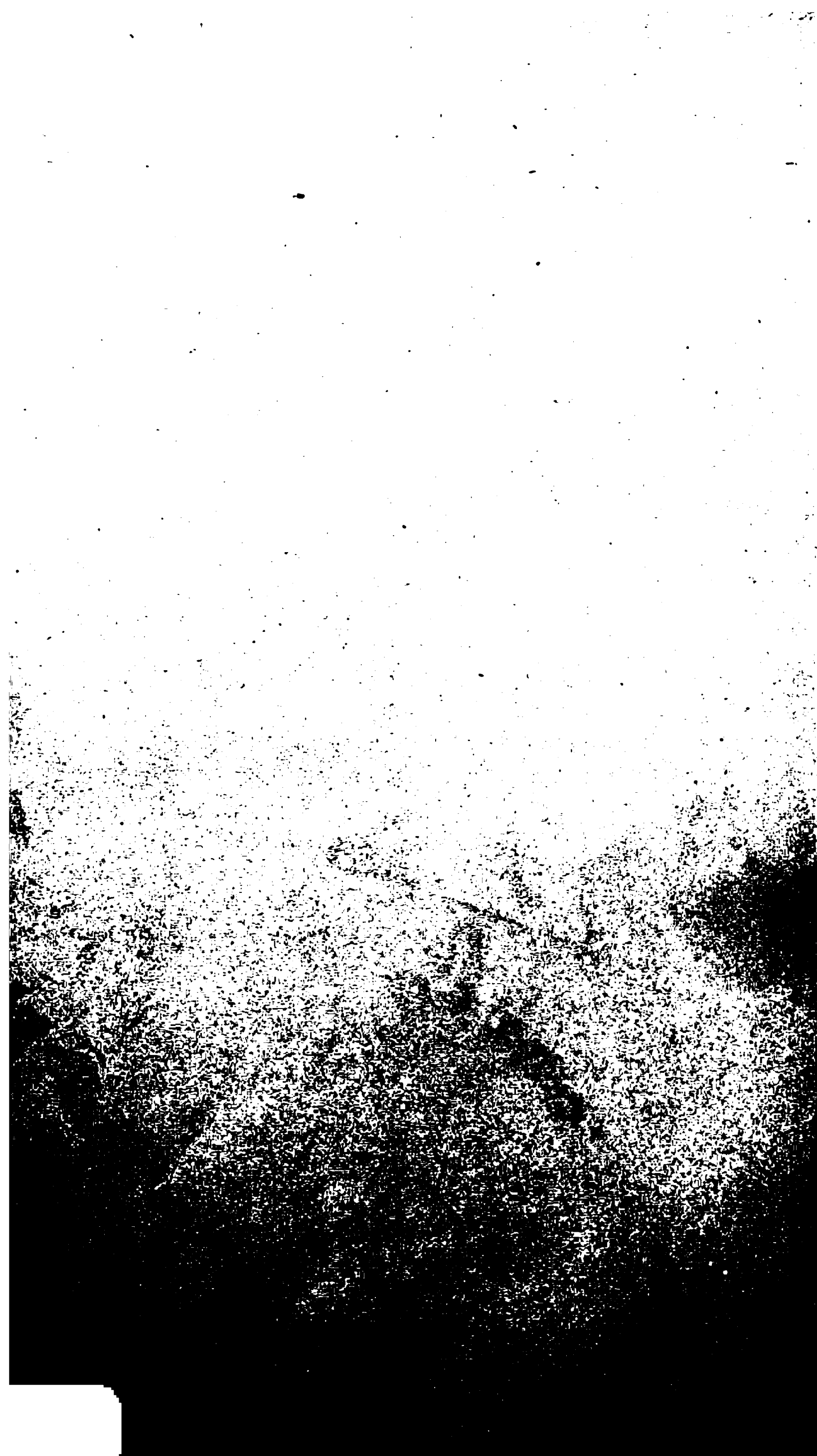
by

...INGA SAGA.

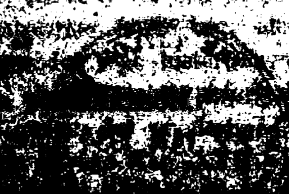
...FRA MIDTEN AF DET 13. ÅRH.

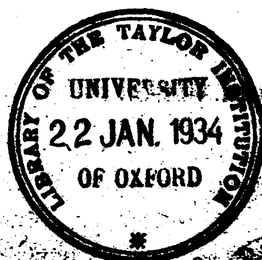
...FOR...

VED

...DR JÓNSSON.

...SKRIFTER UDGIVEN

LIBRARY OF THE TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
22 JAN. 1934
OF OXFORD

FORORD.

... sig i den her foreliggende ... forskellige kilder. Disse ... bog efter Hie- ... Historia Scholastica ... Judaicae og De bello ...). I Sagaens første del ...

trods ivrig søgen at opspore den. Kun så meget [illegible] sikkert, at disse legender har været meget udbredte [illegible] middelalderen og oversatte på flere sprog. Således [illegible] Pilatuslegenden oversat på dansk i det 17. årh. og trykt år 1663. Titelen lyder ordret som følger: «En [illegible] Beskriffvelse om Pilati Fødsel, Herkomst, lefnet oc Ende-ligt, Desligest om Jesu Christi U-skyldige Død oc Pi[illegible] Oc om hans Opstandelse oc Himmelfart: oc meget mere som denne Historie indeholder. Prentet i Kiø[illegible] Aar 1663».[1]) Legenden om Judas er her udeladt, [illegible] ellers er fremstillingen i det væsentlige den samme [illegible] i isl. saga, kun bredere anlagt og mere udsmykket [illegible] foruden enkelte mindre uoverensstemmelser. [illegible] kaldes Pilatus's fader her ikke Tirus, men Atus, og [illegible] moders navn Sopila bliver forkortet til Pila [illegible] hvilke sidste former øjensynlig er yngre og [illegible] folkeetymologi. Navnet Bersek er også [illegible] foruden flere andre; Vespasianus's sygdom [illegible] beskreven meget vidtløftigere og meget [illegible] i isl. saga, men på én alt andet [illegible]

[illegible]

[illegible] Dine omhandler Herodesernes [illegible] lige til Herodes Agrippas [illegible] fra tilgrænsende afsnit i [illegible] henseende til fremstilling som [illegible]
[illegible] Historie, findes også på [illegible] ifølge Nyerup (ovennævnt skrift [illegible] kirkelig Historie [illegible] Herodes Judas, hans Af- [illegible] Synder han haver be- [illegible] hans [illegible] blev [illegible] Nyerup [illegible]

større vigtighed og interesse er det derimod [illegible] islandske bearbejder — eller rettere forfatter — [illegible] ti derved sættes man i stand til at nogenlunde [illegible] bestemme sagaens alder, foruden den [illegible] interesse, der altid knytter sig til at have med [illegible] stemt og bekendt forfatter at göre.

Om Brandr Jónssons levned er der ikke meget [illegible] fortælle. Hans fader var den mægtige østlandske [illegible] Jón Sigmundarson på Svínafell af den [illegible] fellingaætt, og såvel gennem denne som sin moder [illegible] (Ásbirningar i Skagefjorden) var Brandr beslægtet [illegible] de mægtigste mænd på Island i det 13. århundrede [illegible] Selv omtales han ikke før end ved år 1238 [illegible] som præst midlertidig overtager bestyrelsen af [illegible] embedet i Skálholt efter biskop Magnús Gizurarsons død*). Ån 1247 blev han viet til abbed for Benediktiner-klosteret Þykkvibœr i Ver, og 1262 blev han [illegible] til biskop til Hólar. Næste år tiltrådte han [illegible] men døde allerede det følgende år (1264). [illegible] omtales Brandr ved flere lejligheder, og [illegible] [illegible] mægler [illegible]

[illegible]

at dette nödvendig må være tilfældet.

afskrivere fra midten af det 14. årh. og indtil

viser der sig afgjort tilböjelighed til at

norske former fremfor de islandske,

Det har forekommet dem og

lige ... en tid på Island,

Kiobenhavn

[illegible] Dine [illegible] holt ud i
[illegible] lige Således forekommer
[illegible] peina [illegible], o. s. v.
[illegible] der kan være
[illegible] måske havde det været
[illegible] biskup; men dette
[illegible] sikkerhed.
[illegible] forfølges længere
[illegible] og saga-
[illegible] 1662), som
[illegible] han kommer den
[illegible] og
[illegible] Þórður Þórðarson
[illegible] afskrift af findes
[illegible] Den
[illegible]

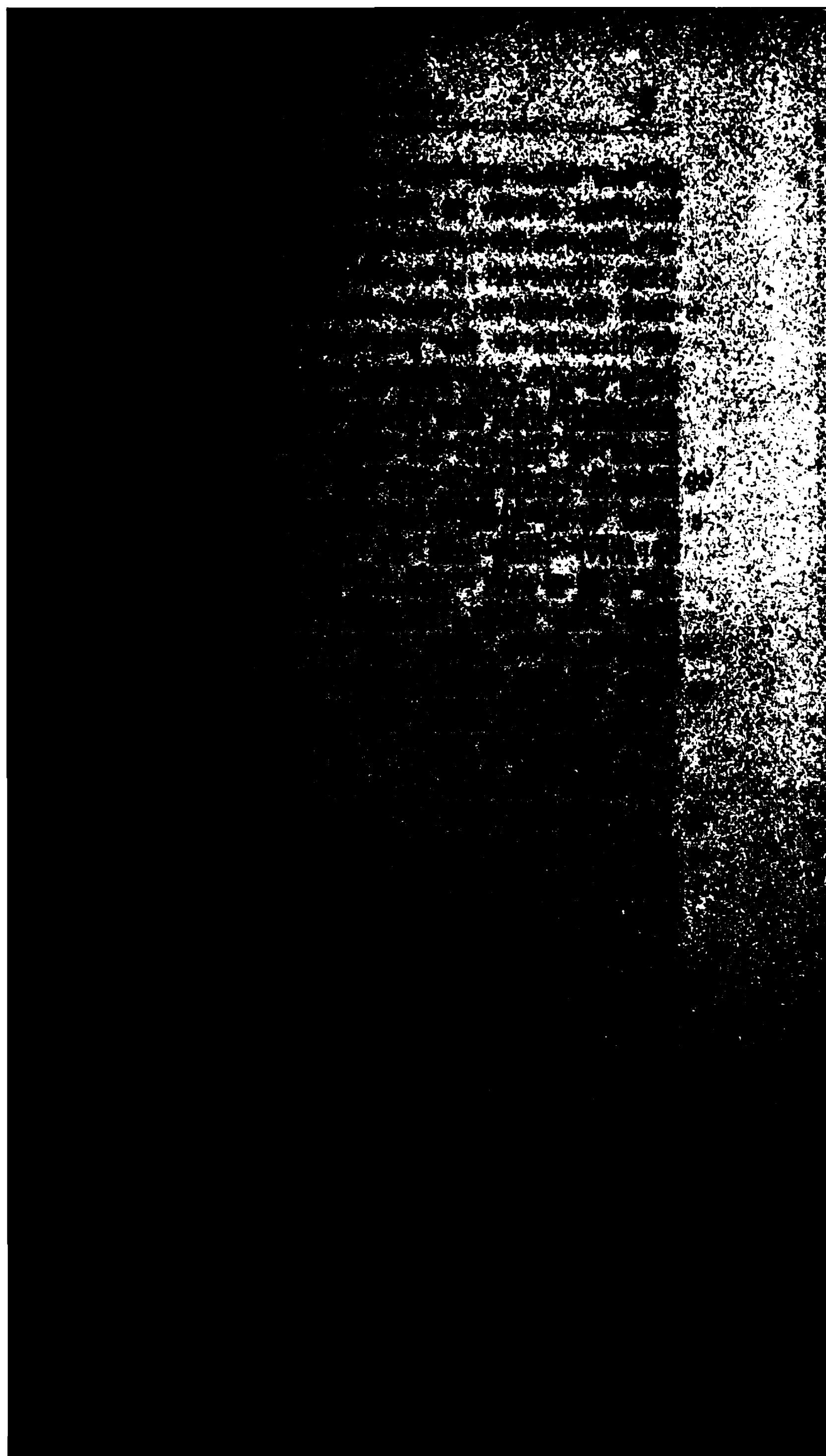
og Vitæ patrum. Det synes næppe at [illegible] ældre end fra midten (eller slutningen) af det [illegible] Dets ejere kan man ved hjelp af påtegningen [illegible] sammenholdte med Árni Magnússons egne optegn[illegible] AM. 435 4° fol. 2b, så nogenlunde følge temmelig [illegible] tilbage i tiden. A. M. erholdt det år 1697 af [illegible] Ari Þorkelsson på Hagi (Barðaströnd), der hav[illegible] det af Eggert Sæmundarson på Sæból. [illegible] Sæmundur Eggertsson sammesteds havde [illegible] Magnús Jónsson på Miðhlíð, der igen havde [illegible] som »tannfé» (omkring år 1612) af Ormur [illegible] Fremri-Gufudalur (jvfr. hdskr. fol. 1b). [illegible] ledes følge dets historie op til det 16. årh., [illegible] denne tid har det været på Vestlandet, hvorfra [illegible] A også oprindelig stammer. En Bjarni Kálfsson [illegible] også flere steder, således fol. 95b; hvis [illegible] nævnte Ormur har læst noget af hdskr. for [illegible] påtegning fol. 107a; der synes samtidig [illegible] indeholder navnet Teitur, og [illegible] misligt årstal »dmxii«, eller dmcxii (? [illegible] 1612??). [illegible]

[illegible]

[illegible] hamkelig at læse. Disse
[illegible]tegningerne.
[illegible]membranblade (fragm. 18) i
[illegible] med røde overskrifter og
[illegible] smuk, og håndskr. kan vistnok
[illegible] omtr. 1800. Sproget i disse
[illegible]kelligt og nærmest en blanding
[illegible]retskrivningen ligeså, ti den er
[illegible] gammelt og nyt, og man skulde
[illegible] havde skrevet dem, som ligefrem
[illegible] stemmer i alt væsenligt med A,
[illegible] — Brudstykkerne, som
[illegible] har fået fra sin brodersön,
[illegible] Helgafell, er trykte bagi
[illegible]

[illegible] XXV), fra omtr. 1800,
[illegible] på siden. Såvel af de
[illegible] er noget beskåret og
[illegible] Denne afviger betyde-
[illegible] skulde ikke til
[illegible]

Gyðinga saga derimod forekommer mig ... særdeles adækvat betegnelse, da fortællingens ... rum udelukkende er Jøderne almindelige ... her behandles, og jeg betænkte mig ikke ... på at vælge dette navn, som det allerede ... hundrede har været brugt om sagaen og ... vundet hævd hos flere lærde.

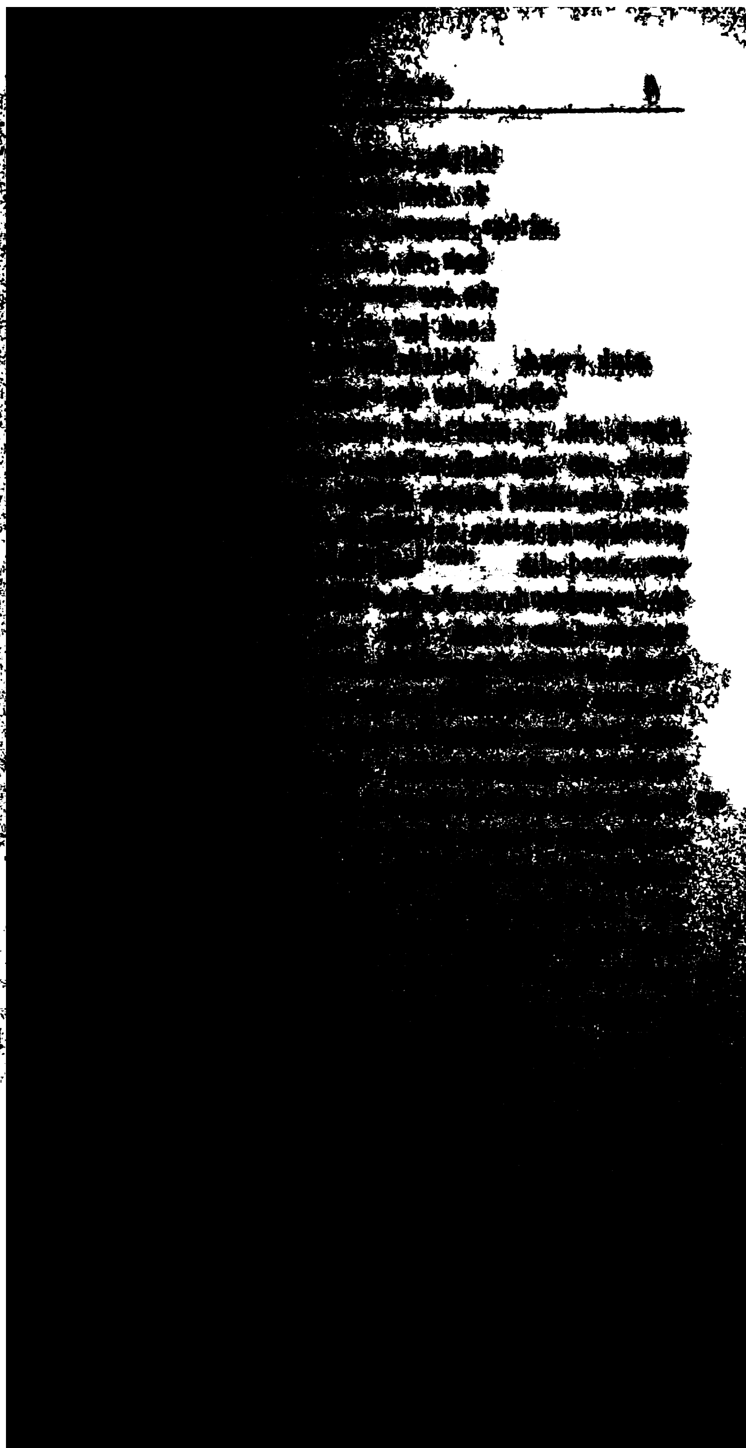

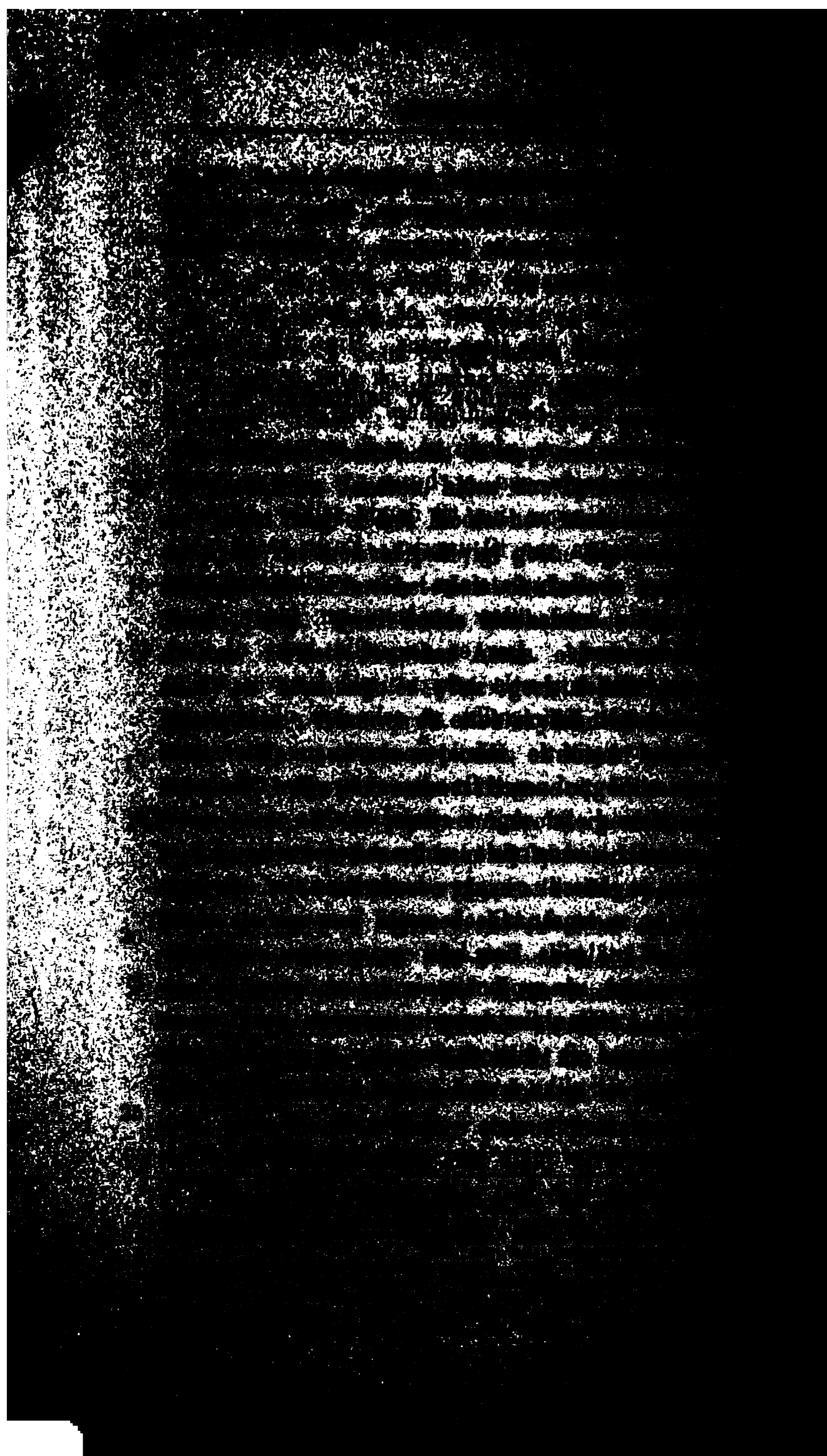
[illegible]

[illegible]ningerne.
[illegible]
[illegible]med
[illegible]mak,
[illegible]
[illegible] og nærmest
[illegible]skrivningsudgifter):
[illegible] samlet [illegible]
[illegible]
[illegible] stemmer
[illegible] [illegible]

[illegible] Denne afviger betyde-
[illegible]

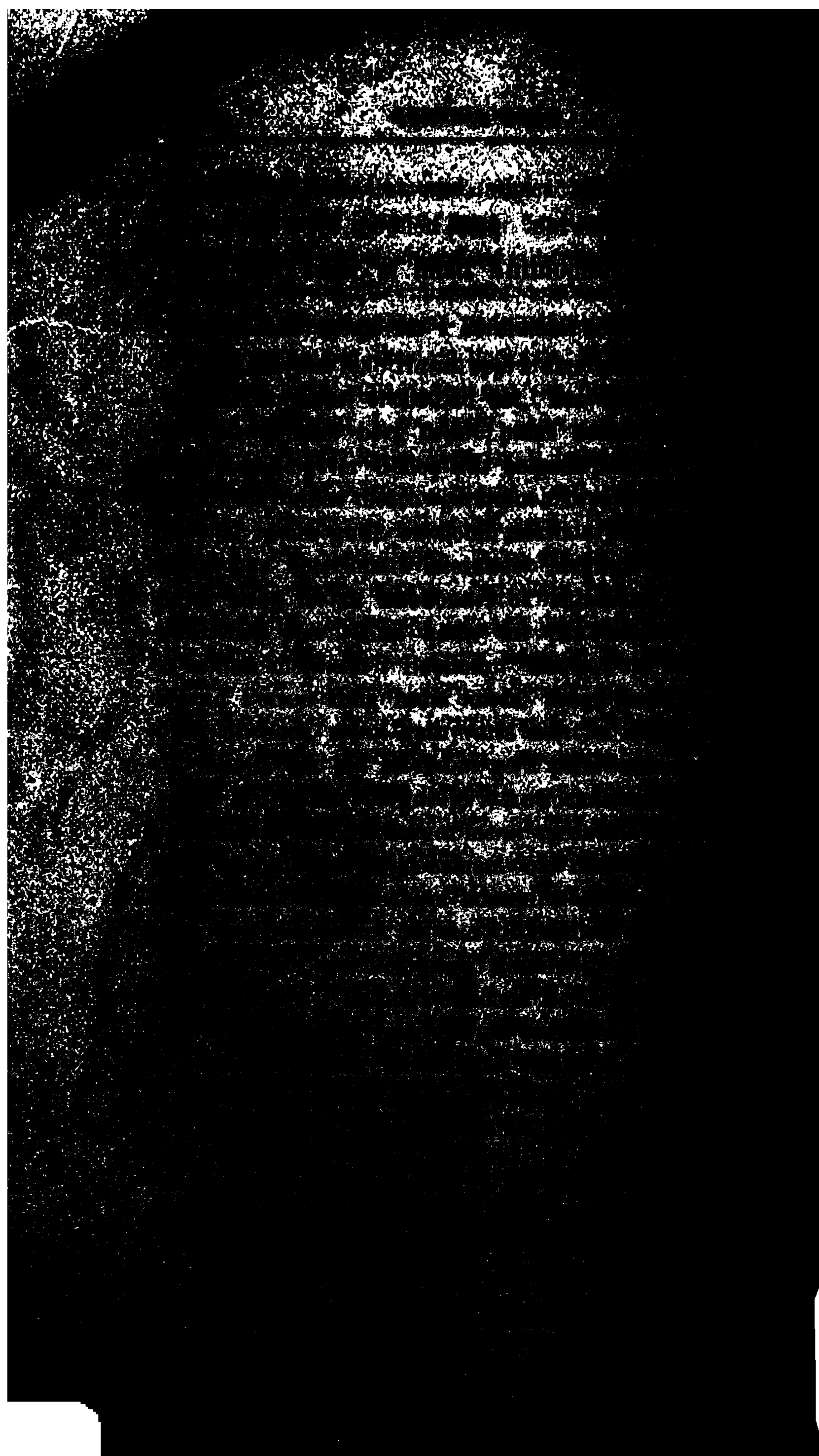
[illegible] sv [illegible] ok tor. [illegible] Hallorti. [illegible] pottr [illegible] petti var [illegible] ok fer tiuoti [illegible] lyding. ok po [illegible] foro miok [illegible] menn er [illegible] ofrefli [illegible]

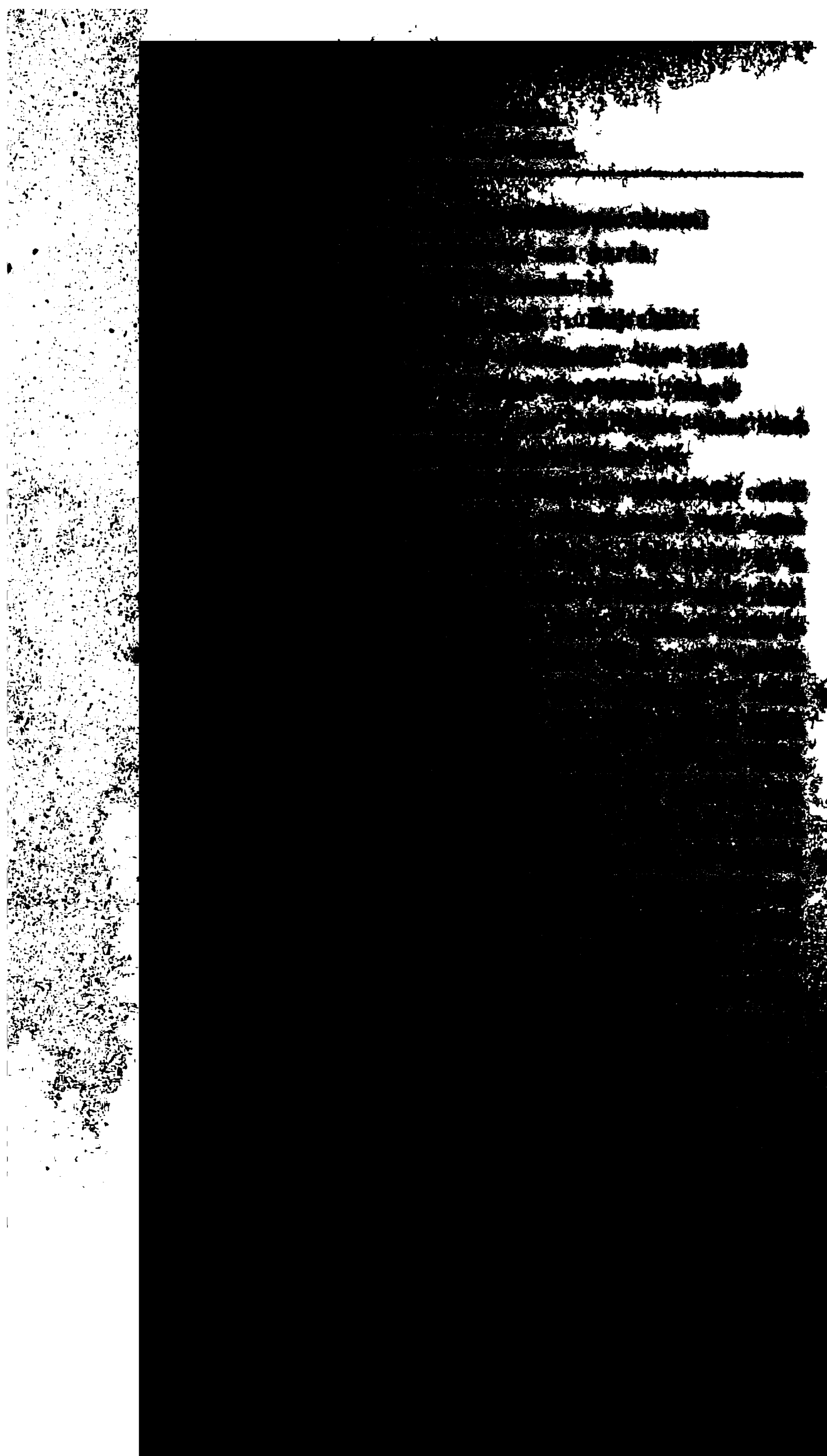

[illegible] ok [illegible] þegar

[illegible] vigunium. Enn borgar

[illegible] þeira, ok brenna.

[illegible] vnþát

[illegible]

VIII.

Her segir fra [illegible] Eleazar [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] Gydinga[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hofdingum i Gydingaland [illegible]
[illegible] ok Gydinga, ok allra godra [illegible]
[illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
ok Gydinga [illegible] drifa margir [illegible]
ok [illegible] at [illegible] [illegible] a Gydinga[illegible]
[illegible] [illegible] huert dag [illegible]
[illegible] [illegible] Honum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bydr [illegible]
dag, [illegible] [illegible] med gudlastan. Ef [illegible]
himnum, þa em ek oc [illegible] hofdingi a iordu [illegible]
styra, at þer skulut vinna huert dag [illegible]
edr moki. Nichanor sendir þa menn [illegible]
[illegible] ok bad [illegible] ganga [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Judam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] med Nichanor[illegible]
[illegible]

madr, en dagliga bidr fyrir lyda [illegible]
at honum, ok fekk hegnan [illegible]
hennar, ok kund hennar skyldu [illegible]
valinar bardir hann, med Nichanors [illegible]
fylking, Nichanoris ok fell hann sjalfr [illegible]
[illegible] allt herinn. [illegible]
[illegible] dregu menn [illegible]
Nichanors. Sidan toku þeir allt [illegible]
ok [illegible] hofdu [illegible]
flyding [illegible] Sidan [illegible] þeir [illegible]
ok [illegible] af honum hogri hond [illegible]
[illegible] tungum [illegible] at [illegible]
[illegible]
[illegible] dag [illegible] bil. En [illegible]
af honum, at honum hafdi [illegible]
at hann hafdi [illegible]
[illegible] med [illegible] gledi, ok [illegible]
[illegible]

Frá falli Judas Machabeus [illegible]

Démetrius konungr frego þau tidindi [illegible] drepinn, ok allt lid hans. Hann [illegible] mikinn her. xx. fótgangu manna, ok xxx. [illegible] lid, er hann fekk hardaz. Bachidem [illegible] Alkimum ok sendi þa í Judeam. þeir fóru [illegible] ok reisa þar herbudir sínar med borgina [illegible] sókn hann ok drepa þar marga menn [illegible] hann med [illegible] manna. Þá burta lid allt [illegible] af lid heldinga, flyia allir [illegible] eptir enn dag, ok nu vard Judas [illegible] vill med engu moti flyia, ok segir [illegible] vera dauda dagr minn, þa stodar [illegible] Deyium heldr med [illegible] ok godum ordstír [illegible] skerd [illegible] vára virdingu. Hann [illegible]

[illegible]

[illegible] undan [illegible] fóru til Iordanar, [illegible] meiri gnott en [illegible] mikinn [illegible] Medabas, mikill [illegible] Johannem [illegible] ok [illegible] Bachides [illegible] þar fyrir [illegible] Jonathas [illegible] gera [illegible] brudlaup [illegible] mjok [illegible] brudgumans fara at gardinum med [illegible] þar þo fleira enn bodit var. Rada þeir [illegible] a þa. ok drepa suma. enn sumir flyia [illegible] toko þeir Jonathas allar gersimar þeirra [illegible] til Iordanar. þetta frettir Bachides. ok [illegible] [illegible] enn sem fyrr [illegible]

[illegible]

[illegible] at [illegible] vard honum [illegible] mikill [illegible] Við [illegible] ok á fund Demetrij [illegible] ok verda þeir [illegible] gera ord Bachide. [illegible] Ba- [illegible] med mikinn [illegible] bref. at þeir gæri [illegible]

na. Jonathas settr hôfdingi ok [illegible] Hann rekr alla snika menn ok [illegible] ok reinsar [illegible] at ekki illþýdi [illegible] var hofdingi yfir Gydingum. [illegible] sterliga vinsæll ok vidfrægr. [illegible]

[illegible]

Hér segir frá Alexandro ok [illegible] kongi ok Jonathas.

Á hinu sextugunda [illegible] kóngr Alexander son Eupatris [illegible] var [illegible] borginni ok þetta spyrr Demetrius [illegible] ok ætlar at berjast med Alexandro [illegible] vinsamlig bréf til Jonathas, ok bidr [illegible] Alexandro, ok sagdi at hann þeirra [illegible] [illegible]

maida. ok [illegible] [illegible] [illegible] plana [illegible] [illegible] ok af [illegible] [illegible] ciclorum argenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Alexandri konga [illegible] [illegible] Simon [illegible] alldri [illegible] [illegible] brodur [illegible] [illegible] [illegible] vinatta bodi Demetrij konga [illegible] til Alexandrum konga [illegible] [illegible] konga [illegible] ok [illegible] Jonathas til [illegible] Ebreorum ok tekz [illegible] bardagi [illegible] Ok kom Alexander [illegible] [illegible] [illegible] Alexandri med [illegible] [illegible] [illegible] bardagi ok med [illegible] [illegible] Alexandr konga [illegible] [illegible] athe ok hans manna. [illegible]

[illegible]

[illegible] nirding [illegible] neckwir [illegible] villdu [illegible] Jonathas [illegible]

fiollum vppi at velldi med flokki [illegible] þér gabb ok hallda þik yfir hofdi [illegible] er þrotr med þer, þu fór af fiollum [illegible] fra oss nedan imoti þer. ok skyonum [illegible] sem ecki se hellt, ne hreysi, at skiott [illegible] huorr ok einn. ok vit at ek hefi [illegible] ok þeira manna blod eina sins þu [illegible] sem þu hættir at sedru edr dul [illegible] heyrir þessi eggianar ord Apollonij [illegible] med ser 60. manna. ok fora af Hierusalem [illegible] mots med honum Simon brodir hans [illegible] Þeir foro til Joppen ok vinna borgina [illegible] Apollonius ok ferr vid iij. manna i [illegible] eptir i herbudunum 60. riddara [illegible] brædrum i opna skiolldu. Jonathas [illegible] Enn Apollonius ferr a eina vidan voll. ok [illegible] lidi. Jonathas verdr var med vælina. ok [illegible] vm herbudirnar. ok frestar nockut [illegible] mæddnz hestar þeirra. Enn at [illegible] drepa þa er i herbudunum varo. [illegible] lykr sua at Apollonius flyr i borg A[illegible] Dagons [illegible] sina. ok vænter ser [illegible]

[illegible]

[illegible] þeirra vpp borgina [illegible] hof guds ok a lopt [illegible] ok byskups tign af [illegible] ok gulldalk af sj. [illegible] sidan [illegible] þeir [illegible] [illegible] sem hafdi [illegible] kongr ok [illegible] lidi miklu. [illegible] at hafa riki vndan [illegible] kom nu til Syrlands. [illegible] Alexandr hafdi [illegible] [illegible] i hueria borg er [illegible] borginni Azoto. [illegible] Jonathas hafdi gert [illegible] braut Dagon. Kongr [illegible] allir [illegible]

andr. ok piokir verd [illegible] [illegible]
[illegible] ok tekr þar bardagi [illegible]
[illegible] hoegr [illegible] til [illegible]
Galilee [illegible] til [illegible]
þordi [illegible] at [illegible]
[illegible] haufud hans [illegible] Primo [illegible]
[illegible] ok drepnir [illegible]
[illegible] af [illegible]. Nu [illegible]
Demetrii. [illegible] á vij. ari [illegible]
Girkia [illegible] [illegible]

XVI.

Her segir fra Jonathas ok konungi [illegible]

Jonathas dregr lid her saman. ok [illegible] Dauida. ok vill vita hann. ok [illegible] [illegible] þeir gera konungi ord. Ok [illegible] [illegible] [illegible] ok sendr [illegible] [illegible]

[illegible] nairding. ok [illegible] upp fest í Seleucus [illegible] Demetrius [illegible] á [illegible] yfir [illegible] mönn. [illegible] Hann [illegible]

[illegible]

flyr hann vndan i hall sina. ok kallar [illegible] hialpar. Þeir veria rikliga konunginn [illegible] monnum á flotta. ok drepa af þeim [illegible] ok frelsa kong vndan dauda. ok fengu [illegible] Ebrei storum agiæti af þessu. Foru þeir [illegible] en med sigri ok audfæri. Demetrius [illegible] eptir. Hann ryfr nu heit sin vid [illegible] hallda setu iturninum. J þenna tima [illegible] hafdi latit korona Antiochum vnga. ok [illegible] lid til þeirra. ok litlu sidar beriaz þeir [illegible] ok lykr sua at Demetrius flyr i sioborg [illegible] fregn til Jonathas ok til þeirra [illegible] gora þa ser at vinum. ok sender Jonath[illegible] drecka af i ok gulldalk. ok gaf honum [illegible] Samaria. Enn Simon brodir hans [illegible] nordan fra Tiro. ok til Egipta landz [illegible] at þar var afli Demetrij. ok spurdi [illegible] vgan. Jonathas fer nu til Askalon [illegible] med honum. Þadan ferr hann til G[illegible] vpp borgina. ok [illegible] þar [illegible] [illegible] allt i hand þeim. ok [illegible] at þeir ganga til grida. Sidan [illegible] til Damaskum. ok [illegible]

[illegible]

ferdir þeirra. ok rada geralin [illegible] segia þeir at þeir ætli [illegible] Jonathas bad menn vera vid [illegible] um. Enn hinir. þordu ecki til at [illegible] athan allt vita fyrir. ok mega ecki [illegible] flyia nu þegar. Enn gera ellda i her[illegible] inda eptir. Vm morgininn [illegible] Jonath[illegible] ok fara til herbudanna ok finna þar [illegible] med þeim. Ferr nu Jonathas heim [illegible] skildi þar med þeim. ok er nu kyrt [illegible] borgina. ok gera hana sterka. ok [illegible] let ok gera styrkan mur imillum [illegible] issins. ok skilr sua turninn fra [illegible] nu huarki kaupa ne selia. [illegible] gerir enn eina herferd i Arabiam [illegible] folk en tok mikit fe at herfangi [illegible]

(XVIII.)

Fra drapi Jonathas [illegible]

S[illegible]

[illegible]

... halldi seckr meik
... i Tholomaidam. varo
... Sidan var Jonathas
... hans meden. Trifon
... til Ierusalem. at drepa s
... potti peim verra
... hofdingia sem Jon-
... Folkit allt i
... ok hans manna.
... koma peim vid 10
... peir dogan forstiora.
... peim nu. ok peyrra
... Simon sendi at
... at peim ... allt
... 15

Jonathas brodir þinn atti kongi at giall[illegible] hann. Send oss nu c. punda. ok ij. sone[illegible] En ver gefum hann vpp. Simon botti[illegible] varo suik. enn vissi at þat mundi mælt [illegible] ecki sua, at hann ynni ser þetr rikis [illegible] sinum. Nu fyrir þetta. sendi hann Trifoni [illegible] sueinana. Enn hann gefr ecki Jonathan [illegible] adr. Leitar nu at vinna Judeam. ok fara [illegible] þuiat Simon var þar iafnan fyrir. er Tri[illegible] ok ætlar Trifon nu at fara um vhygdir [illegible] ilandit. Ok er hann kemr nær Galilea [illegible] mot honum. þuiat hann gietur sua til [illegible] huergi komaz ilandit. ne i hans riki. [illegible] ecki at beriaz med þa Simon. Trifon lætr [illegible] leida Jonathan ok sonu hans. ok hoggua [illegible] nu eptir riki brodur sins. ok sona hans [illegible] Israels folk ok sytir marga daga. Simon [illegible] virduliga vm leg brædra sinna ok fodur [illegible] turna af marmara. ok lætr reisa vi. [illegible] iafnfram vid leg brædra sinna. hann lætr [illegible] ser piramidem. steinstolpar varo vpp [illegible] þar med lect vapn þeirra. ok skilldir [illegible] steinunum skip grafuin i af [illegible] hagleik.

[illegible]

kastalann eptir. Simon gengr [illegible]
degi ok xx. sideri mensis. i. april[illegible]
ok söngfœrum. ok palmum. ok vend[illegible]
ufridr er mestr hafdi verit langa [illegible]
vigi mikit vmhuerfis i monte[illegible] S[illegible]
helldr þar innan i sina sueit. en [illegible]
setr hann til landuarner. i Gaza. [illegible]
Demetrius lidi. ok ætlar at Tri[illegible]
Persidie ok Medie. frettir þetta. ok send[illegible]
sinn höfdingia. med miklu lidi. ok [illegible]
Demetrium. ok fœra ser. þeir Deme[illegible]
Angi barinn. ok verdr Demetrius [illegible]
ipriand. þa er hann verd alldreigi [illegible]
na. allt kyrt i Judea. Simon. ok [illegible]
ollum monnum vel. hann aukar [illegible]
vndir þa margar borgir. ok er [illegible]
Betura. ok Gaza. ok turn Davids. ok [illegible]
madr imoti honum i landinu. ok þa [illegible]
nr. at follit [lifdi] med allzkonar [illegible]
[illegible] kostr i ollum storborgum. [illegible]
[illegible] madr var þa Simoni [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] til Romaborgar. [illegible]
[illegible] Simon [illegible]
[illegible] til hann. ok [illegible]

[illegible]

[illegible] skiolld af
[illegible] allt
[illegible] ok
[illegible] ok
[illegible] folkinu
[illegible] fest i Sú-
[illegible]

riddara. Þeir [illegible] [illegible]
at komaz [illegible] [illegible]
Í þenna tíma [illegible]
Neymínius het [illegible]
manna [illegible] med [illegible]
Romanorum [illegible]
Sendimenn Gydinga [illegible]
med þá. Nu er þat bod várt til [illegible]
engin gori þeim rangt edr veiti [illegible]
fyrstum [illegible]. Þessi bréf varo [illegible]
ok Antiochi [illegible]
ríki. Antiochus kongr leggr nu [illegible]
allum [illegible] ok gerir ecki at [illegible]
honum [illegible] lid. ok mikel [illegible]
Kongr vill ecki þat þiggia. ok [illegible]
[illegible] huat honum [illegible]
er honum var jafnat med [illegible]
sendir Simoni bréf med [illegible]
borgar [illegible] Joppen ok Gazam [illegible]
Latit þer nu lausar [illegible]
[illegible] mína med suerdi. Sendimenn [illegible]
[illegible]

[illegible]

Simonis. Hann fylldiz vpp [illegible] sinum. ok uilldi draga undir sik [illegible] Simon mág sinn. Simon for [illegible] Tholomeus mágs sins, med [illegible] var a viij. ari hins lxxx. [illegible] meus gerir honum veitslu [illegible] Þar hafdi hann skipat fyrir vapn[illegible] var kátr af dryck. ok synir hans [illegible] vápnadir lij í drychiustofunni [illegible] Simon. ok sonu hans Judam. [illegible] þa ok föruneyti þeirra. utan [illegible] þeirra. ok gallt hann sua [illegible] sendir bod Antiocho kongi. at [illegible] at taka vndir hann borgir ok [illegible] sueit i Gazam. at lata drepa Jo[illegible] sendr af moder Johannis sagdi [illegible] Johannes þegar moti þeim [illegible] sendir, ok drepr þa alla. [illegible] at taka undir sik rikit [illegible] inu. Ok [illegible] hann [illegible] hlid. [illegible] þegar folkit [illegible] gallir til Johannis ok [illegible] Tholomeus [illegible] borg [illegible] hans forelra. bædi borga vpp[illegible] dagar. at sold standa i þessi bok [illegible] kalladr Hircanus. þeiat hann [illegible] er Hircania er kalladir [illegible]

[illegible]

[illegible] hertoga [illegible] Josephus [illegible] allra aljana. [illegible] honni [illegible] skapur. [illegible] vitian spaleikanda. rikleika [illegible] snori eptir Tholomeo. er [illegible] hann hafdi stockit vndan i [illegible] setz vm kastalann. [illegible] til at göngu. þa [illegible] fadur hans ok [illegible] fast. at allr þeirra [illegible]

[illegible]

sem epter var. ok heitir sa ...
vatn ok nidr bratt ...
sidan Herodes. ok kalladi Sebaste ...

LXXII.

Her hefr vpp ok segir fra ...
illa ok af Jödes ...

Epter dauda Simonis a ix. ari, ...
Ok litlu sidan deyr Johannes ...
honum potti huargi son sinn ...
ok skipedi konu sinni. pviat hon ...
Johannes var formadr Gydinga ...
fulla. ok for sidan til guds af ...
v. sonu. het hin ellzti Aristobolus ...
prir ero ecki nefndir. Aristobolus ...
arfi. ok polir ecki modurliga ...
handtaka modur sina. ok ...
setia i jarn. enn Antigonus ...
hann sels. korona a hofud ...
nafn. Enn pa vero lidnir ...
er Sedechias kongr hafdi ...
Babilon. ok her engi konga ...
helzt. Gud poldi ecki ...
peirra, hann ...
Hann var leetinn illri ...
sidan er kalladr ...
brodir hans ...

[illegible] til Iocasten [illegible] i hopins sine [illegible] hans, hvis [illegible] hans rene. Hen [illegible] at nú Antigone [illegible] af verse hans [illegible] Hun den fyldig [illegible] vinde at [illegible] hans fund [illegible] lin [illegible] til hans [illegible]

med miklum pris. ok fagnar [illegible] vegsemd. Þer kemr ok fyrr [illegible] Feigr em ek nu. enda hefir ek [illegible] sannindin tynaz. enn ek. Nu þarf [illegible] at treysta hedan af. þuiat hann er [illegible] ok engin ma nu sizo niti treysta. [illegible] vitat fyrir lafn vist sem þetta er [illegible] at þessi Antigonus sem her ridr [illegible] i Glediusum. En sa stadr er [illegible] lengd. Enn nu er skamt til [illegible] skal saman fara. Vel þeim [illegible] enn slikt finniz i hans munni. [illegible] skamt adr þeir laupa vpp ok [illegible] drepa hann. Þetta frettir [illegible] hafn stadarins. ok mælti sua. [illegible] er [illegible] hinn sami. sa er [illegible] spyrr nu at brodir hans er drepinn [illegible] ok nu kemr at honum blodspyia [illegible] ostu [illegible] fyrir [illegible] vnnit var blod Antigoni. ok [illegible] sem [illegible] Guds dom. [illegible] offrat [illegible] brodur blod [illegible] ok verdr [illegible] mikill ok [illegible] [illegible] þa. Vhaft. ok [illegible] leyndr [illegible]

[illegible] er het Alexander Jamneus. [illegible] enn hellt hinum þriðia [illegible]. Hann feck þa konv er het Alex[illegible] verati kongr. sua at a vi[illegible] [illegible] en [iv] hinna meiri manna. [illegible] sterkan. ok vigi traust vm er [illegible] Alexander leidr ollum monnum. [illegible] þa er Titus herjadi a Iudeam. [illegible] fyrir lete kastalann [illegible] at Kongr spyrr Juda huat hann [illegible] Ecki [illegible] deyia [illegible] kongsins [illegible] [illegible]

let hon drepa Diogenem, mikinn [illegible] Alexandri bonda sins. [illegible] ok [illegible] ix. ári rikis síns fór Alexandri[illegible] ar nu her. ok ætlar sér rikit [illegible] hann iprisund. ok litlu sidan [illegible] Aristobolus moti brodur sinum [illegible] salem. ok sættaz þeir bræde [illegible] A[illegible] Enn Hircanus len god. ok by[illegible] med Hircano er Antipatr het [illegible] bolus. ok uilldi ne lifi hann [illegible] segir hann Hircano. at brodir [illegible] þickir mer rád. at þu farir [illegible] til Arethe kongs. ok eftir þadan [illegible] ok komu þar sem Petra heitir [illegible] efldaz þadan at lidi. Fara nu [illegible] settuz vm Ierusalem. ok mundu [illegible] hefdi speki hnekt þeim [illegible] uigt undir sik Syrland. Cirian[illegible] sett yfir jarl þann er Skaurus [illegible] fregn missætti þeirra brædra. [illegible] skatti á Iudeam. kems hann nu [illegible] þann tima er þeir Hircanus [illegible] þeir brædr fretta þetta [illegible] fegiðfum. J fyrstu sendi Aristobol[illegible] Skaurus var fegiarn sem adrir Rom[illegible] ord kongi af Arabia. at hau[illegible] þeim Pompeio. ok Romver[illegible] skiott fra Arethas kongi [illegible] [illegible]

ok afstaðnar [illegible], [illegible] Rom [illegible] berliz [illegible] sigradri. Enn [illegible] Rom [illegible] Aiguna dag eptir geck Pompeius [illegible] [illegible] ok [illegible]. [illegible] Gydinga. [illegible] Aristobolum ok sonu hans [illegible] gonum ok [illegible] Alexandr [illegible] [illegible] at berjaz med [illegible] dregit [illegible] Alexander [illegible] [illegible]

[XXIV.]

Fra Aristoboli ok sonum [illegible]

A þessum tima var [illegible] höfdingi i stad Skauri [illegible] [illegible] var [illegible] höfdingi. Þeir Gabinius [illegible] [illegible] Alexandrum [illegible] [illegible] af Rom [illegible] ok [illegible] Alexandr [illegible] [illegible] upp [illegible] ok [illegible] [illegible] Gabinius [illegible] [illegible] Gabinio ok [illegible] [illegible] [illegible]

[redacted]

[illegible]

[illegible] Herodem [illegible]
[illegible]
[illegible] Herodes [illegible]
[illegible] Herodes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Herodes [illegible]
[illegible] Hirkano [illegible]
[illegible] Ok er hann [illegible]
[illegible] Malkus. Eina [illegible]
[illegible] Hirkanus [illegible]
[illegible] Cassius let [illegible]
[illegible] Jordsina. Nockura [illegible]
Damasco. Henuz brodir Malchi [illegible]
[illegible] brodur Herodias. Herodes [illegible]
[illegible] yrdi, ok fær hann [illegible]
Varo þa borin [illegible]
[illegible] Herodes atti konu [illegible]
[illegible] son er het Antipater [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] honum, at
[illegible] undan honum,
[illegible] meira, ok enn nafn
[illegible] mali, med
[illegible] gerdi
[illegible] einandari ordz
[illegible]
[illegible] Hircanus
[illegible]
[illegible] Antonius
[illegible] höfdingia.
[illegible] Parthorum, austan
[illegible] Antigonus [illegible]
[illegible]

sigr. ok þo miök at vikinda[illegible]
eitm kastala miok sterkan. þann[illegible]
af sinu nafni. *Hann* setr lid [illegible]
heitir. vndir gietzlu brodur sins [illegible]
til frænda sins. Pacatus kongr ok [illegible]
yfir Iudeam. ok honum i hendr [illegible]
ellum bundna. til kuala sel[illegible]
Hircano bundnum ok bitr af hon[illegible]
fra matti hann alldri forn[illegible]
forofærdi vanadr i Moyses lögum [illegible]
ækki þola harmkuæli. hann [illegible]
reisti vpp stein einn. ok let [illegible]
lystr höfdinu a steininn [illegible]
hausinn. hann mællti adr en [illegible]
ok. þuiat ek veit. at Hircanus [illegible]
hefna min. Þat er sannra [illegible]
væri drepinn. sua at Antigonus [illegible]
at hann skylldi græda. [illegible]
eyru honum. Enn hitt er [illegible]
Parthis. ok var hann þar [illegible]

[illegible] [XXVIII] [illegible]

Er Herodes var [illegible]

Enn er Herodes fretti [illegible]
ferd sina a Romam ok [illegible]
hann hepta sik [illegible]

[illegible] mal sitt. [illegible] at hann só gérr [illegible] coronadr millum [illegible] sidan i Indeam, [illegible] ok Silo, at [illegible] þeir komu þar. [illegible] láty dauda hu at fóris [illegible] Jerusalem. Enn [illegible] þeir at rétta vmsat- [illegible] herud. Here- [illegible] hann a fiöll ok i [illegible] stora ute fyrir [illegible] Þeir kollodu [illegible] gamall madr, med [illegible] a. Herodem [illegible]

Nu send*ir* Antoníus m*ed* Herode. þ*ann* hôfdíng*ia* er Sessíus het. ok mæta þ*ei*r Papio a veg. ok drapu h*ann*. Sid*a*n setiaz þ*ei*r vm Ier*usa*lem. ok sitia vm h*an*a v. manadi. Romu*er*iar komuz i b*or*gina ok eira þ*ar* ôngu. ok drepa þar bædí kon*ur* ok karla. vnga ok gamla. Antigon*us* krypr þa ti*l* fota Sessio. þ*u*iat h*ann* hafdi sik min*n*r *fr*am*m*í vm dráp Gydínga. ok villdi helldr lina þ*ei*m. Sessi*us* spott*a*r Antigonu*m*. ok kallar h*ann* sem *kon*u ok lætr sidan fiot*ra* h*ann*. Þa eɢiaz a allt lidít. at komaz i Salomons must*er*i. ok sea bunad þ*ess* ok dyrdír er miklar sog*ur* g*en*gu *fra*. Herodes sv*arar*. Þ*e*ssi sigr er v*er*rí en*n* vsigr. ef v*er* rænu*m* nockuru. ę*dr* saurgu*m* þ*en*na hín*n* helga stad. ok f*yr*ri mu*n*um v*er* reyna m*ed* oss. hu*a*t í g*er*íz. helldr en*n* þ*er* rænít must*er*it. Sessius hafdi Antigonum bundin*n* m*ed* *ser*. ok fær*ir* h*ann* Antonio. En Antoníus fær*ir* þeg*a*r ôxi i hof*u*d h*onu*m. er þ*ei*r fínnaz. Nu er H*er*odes fullkomíꝫ i r*ik*i. a iiij[da]. ári f*ra* þ*u*i er h*onu*m v*a*r k*ongs* nafn gef*i*t i Roma b*or*g. Ok er nu r*ik*it vtl*en*dt vordit y*fir* Gydíngu*m*. ok or ætt þ*ei*rra sem forspar hofdu visat til at v*er*a mundi. þa er I*esu*s K*rist*r væri borin*n*. Þetta *fr*egn Hírcanus. ok kemz nu i b*r*ott fra Parthis. ok til Herodis. ok setti H*er*odes h*ann* aptr i b*ysku*ps tign sína. vtan þ*at* at h*ann* fórn færdi æ*ck*i.

Þ*e*ssu næst g*er*diz metnadr milli þ*ei*rra Maríanne *kon*u Herodis. ok Salome syst*ur* h*an*s. Sagdi Saloma at ho*n* pýttiz. en*n* Marian*n*a bra Salome kynsmæd. Saloma letr nu f*yrir* brod*ur* s*inu*m. at h*ann* lati drepa Hírcanu*m*. ok seg*ir* at h*ann* eignadiz rikít vndan h*onu*m.

---

[1] Herode] Herote, *A.* [2] Sessius] Sosius, *Hist. Schol. og Jos.* [5] karla] karlmenne, *C.* [8] þeim] *Herefter er omtr. én linje ulæselig i C.* [11] *fra*] af, *C.* [13] ok] þ*u*iat, *C.* [25] *Uden ny udg. ABC.* [29] h*onu*m] Herode, *C.*

[illegible] frænda sins, Jonathas [illegible] heim, setr Herodes [illegible] Daviðem [illegible] son sinn, ok [illegible] nema [illegible] ok kvad hann þa [illegible] þat lætr Herodes [illegible] þei upp at Mari- [illegible] ok [illegible] fegrsta, ok sent [illegible] Antoni. [illegible] Maria [illegible]

engum manni lèt mikit ... Hann er af letti hans ... Antipatrum, ok modur hans ... sendir hann i Roma borg til ... frædi ok iþrottir ...

[XXIX.]

Fra Augusto keisara ok Herod...

Nu verda stortidindi med Actium, ... keisara Augusti ok Antonii ... I þeim bardaga var ecki Herodes ... Kleopatra drottning, hôfdu sem ... Arabia, ok uilldi hon taka undir sik ... adr yrdi, ok adr hafdi hon ... Marcum, ok kom þat fyrir ... Antonio, ok Kleopatra hafdi drepit ... gustus med egna Rodum. Ok er H... fer hann a fund Augusti, ok ... ok gerdi fyrir keisara sem ... hann ok mælti. ... frændi sin Antoni, ok þat skylldi ... Actium ... ef hefdi þar verit, ok ... [illegible]

[illegible]. Keisarinn skundar sitt ferd til [illegible] Herodes stiorn fyrir herinum. [illegible] morgum mannraunum ok hardóg- [illegible] ok harddrægi. Nu at daudum [illegible] badu Romuerjar, at aukit væri [illegible] keisarinn med þann lut ríkis er [illegible] ok [illegible]. Þar lét Herodes [illegible] til virdingar keis- [illegible] herbergin Ascalone. [illegible] hafa [illegible] [illegible] [illegible]

þetta. rettr honum þa brott fra ser arans. ok segi honum sem mest matte þeir ok harðræði. Nu at

[LXI.]

En fæddr var drottin var Iesus af Herodes

A þessum tima vrdu þau hin hęgstu inum hafa verit, at fæddr var Kristr grædari allrar veralldar tigtis keisara Augusti ok viij. eptir dauda Cleopatre. vetr komu Austrvegs konungar. unita. Nu med þui at þessir til hans sem þeir hofdu spar þeirra Simeonis ok Anne sina blezada son til musteris hugdi þessa sina vidan hoenum, ok sonum hans þessu komu hoenum, bio a hans rad i Roma hond at hana Cilicia fretti heit

[illegible] foru þeir allir heim i Ierusalem. [illegible] letr þar vpp lesa bref þau [illegible] ok Iudei skylldu ecki [illegible] neckurn tima komi vndir [illegible] skipan ok ecki byskupinn [illegible] Gydinga. Hann tekr ok allan [illegible] byskup ma sitt embætti [illegible] ok Romuerïar eptir [illegible] allt rettar tal Gydinga. at [illegible] þeim. hann þickiz nu [illegible] letr þa samna saman [illegible] heruðum. taquetr [illegible] þetta allt vid [illegible] komu næri iafnlengd- [illegible] dagi. Nu suo sem [illegible] let hann sumlighs [illegible] vidu þeir grunadir [illegible] til Augustum [illegible] sina. Augustus [illegible] [illegible]

gerir þegar menn til at hita drepa [illegible] i kastalanum Alexandro. hit [illegible] sinum. Nu skipar kongr Antipatro [illegible] eptir sik. Antipatr uar miok [illegible] fyrir sakir draps brædra sinna. [illegible] enn hann er honum vilagr imoti [illegible] fœddi upp sonu þeirra Alexandri ok [illegible] þeim god kuanfông. Bôrn Aristobuli [illegible] Agrippa. ok Herodis kona Philippi [illegible] at kongr muni vndir þau draga [illegible] þui til leidar at ꝺbockadis med þeim [illegible] ok Ferota, ok stôckr Ferotas or [illegible] þar er hann atti fyrir utan Jordan [illegible]

[XXXI.]

Her segir af sott Herod[illegible] ok af dauda [illegible]

Nv ferr ok Antipatr or landi [illegible] fedr sins. med radum ok [illegible] en hann skipadi [illegible] dryck Herodis. Enn medan [illegible] Ferotas. Enn kona hans verdr [illegible] sier hana. hon hop i [illegible] [illegible] Herodes stefnir til sin [illegible] [illegible] eptir [illegible] [illegible]

[illegible] Ok litlu sidar deyr
[illegible] konyr prests þess
[illegible] *Kongs* sendir epter
[illegible] heim. stefnir Herodes
[illegible] sina med sitnum. Þar
[illegible] ok dœmdu þeir Vasna
[illegible] Enn badu Herodem þe
[illegible] leyfa setia hann i iarn i
[illegible] ok hann let leita at
[illegible] hefdi verit med honum.
[illegible] Ok þa var hann leystr
[illegible] hefdi þa mikla mœding ok
[illegible] hann. Hann var þa
[illegible] sem fi. agiætir meistarar
[illegible] Ok nu syndiz
[illegible] af ser heirt [illegible]
[illegible] gullinn, en Herodes let
[illegible] Þar af
[illegible] Þetta [illegible] Herode
[illegible]

leikr i golu sua at þar rann or [illegible] ollu lyntr miklum þrota i [illegible] eignirnar fulnadu ok funadu [illegible] honum! Knidrinn var sem bólgr [illegible] þetta harmkuæli. þa var su fylan [illegible] amans. ok anduarpan briostsins. [illegible] hia honum vera. Allir læknar [illegible] önguan mega græda. utan Gud. [illegible] Herodes haldi þa enn vanting [illegible] sik vt yfir Iordan. til vermsla [illegible] ser laug. Ok er hann la i þui vatni [illegible] mundi leysaz sundr i ollum [illegible] augun. Er hann nu tekinn ok [illegible] Iericho þa var sua komit at af þyi [illegible] ok illum latum. öruentir hann [illegible] sin trunadar menn sina. ok bidr þa [illegible] deis. þeim ollum er mestir hofdingiar [illegible] þeim til agigtrar veitslu. ok vilja [illegible] Gydingar ætti nockut at harma [illegible] þeir med minn dauda. Ok sem [illegible] hans fund. let hann þa alla setia i [illegible] stad er Yppodromo heitir. Konungr [illegible] systur sinni. ok Alexandro bonda [illegible] frettir dauda Herodis. skyldi hon [illegible] ecki fagnadi Gydingar hans dauda [illegible]

J þenna tima koma bod fra [illegible] Herodes skyldi dæma Antipatrum [illegible] [illegible]

[illegible]

... gangr ok huðri for at honum. ... Seer hann þa vm at ... hans mætti stôdua. rekr nu ... með hægri hendi. Enn Aciabus ... ok stôduadi. Ok með þetta ... ok ætlaðu menn at kongrinn ... uissi huat tidis var. ... ok bað geymslu ... varð Herodes van þess. ok ... sinn daudi. ok sendi ... hann. ok iarda ikastal- ... þa rikit Archilao næst ser. ... fyrr enn hann ... dogum sidan. deyr ... eptir þat er hann tok ... var hann mesti ... illsku ... fara alla þa ... Archilaus ... með ollum kong- ...

færa lan [redacted]
þeonostu [redacted]
hofdingi [redacted]
þeir sær [redacted]
hann til [redacted]
ok var f [redacted]
Nu for [redacted]
ok kong [redacted]
Nicholá [redacted]
hiorga g [redacted]
fedr han [redacted]
ok sitt [redacted]
uttra m [redacted]
var sitt [redacted]
Antipat [redacted]
var hon [redacted]
hann til [redacted]
i rikit. o [redacted]

[illegible] mældi fore þeir heim aptr brædr. [illegible] ok [illegible] eda nerri en fadir hans. [illegible] kom . vár herra de Egipto. [illegible] til sulufrdingar ættar sinar. at [illegible] konu sina. ok brodur dottur. [illegible] er [illegible] hafdi Alexandr brodir [illegible] i Libia er nu var dandr. [illegible] at [illegible] koma at ser [illegible] Full gert hafdir þu vm bonda [illegible] i Libia. er nu hefir þu [illegible] þadan ok skal þik [illegible] hon segir [illegible]

[illegible]

til skatta heimtu. ok byggingu
sa xiij. ari sins rikiss. sendi
Pilatum. enn sua byriar af

[XXXIII.]

Her hefr vpp ok segir fra
Pilato syni hans.

Tirus het kongr ættadr af þeim
ero kalladar. hann var af
het. hann kunni val stiornu iþrott
titt. Hann reid einn tima langt
Ok eitt kuelld er natt myrkr
skapinn. ok var þo heidr himin
loptit. ok gongu stiarnanna.
hann vndir stendr af stiornu
ætti þa natt samrædi vid konu.
getaz sa madr. at radandi mundi
ok herada. ok storum agietr
konu sinni. er Anna het. Enn hann
þessa getnadar. hann sendir sina
at fa honum konu þa sem
hiabudar. þeir hitta þa eina mylna
er Sopila het. ok hulldi hia honum
sidan eptir þettan tima þadan fra
Enn af þei at han Tyrus kongr
vissi hess

[illegible] kalladi hon af sinu nafni sueininn [illegible] hann var preuetr, sendir hon hann [illegible] halldi hann fyrir mællt. Nu [illegible] upp med fedr sinum. næn iafn alldri [illegible] Ok sua sem hann var fyrir [illegible] sua var hann ok ædri i allri [illegible] Pilatus ecki betr enn hann drepr [illegible] En po kom pat vpp vm sidir. [illegible] ok lætr stefna ping. ok leitar [illegible] Folkit allt kallar hann vlifiss [illegible] pui lagdu glæpr á glæp ofan. [illegible] hann sendir hann i skatt til [illegible] po finn sik sonar drapi. enn [illegible] skatt [illegible] i Romaborg. fock hann ser [illegible] het. sem konge af Bruss er [illegible]

ællu Iudea. Herodes tetrarcha
kuemd Pilatí. ok sendir honum
hans. ok heitr honum ef hann
Pilatus ferr fyrst til Roma
keisara godar giafir. ok þiggr af
þat er Herodes hafdi adr
iarls nafn. ok ferr hann nu til
likar miok Herode kongi. ok reis
millum þeirra. ok stod til
Herodes létr eina konu sína.
kongs af Arabia. ok brédur
Johannes baptista. ok fyrir þat
i myrkua stofu. Ok xij.
hoggua hann. þuiat hann
hans ordum ufkia. ok hafa
draga þeir mágar Philippus. ok
ok beriaz vid Herodem. ok fellr
honum þat gudlig hefnd. fyrir
Ok fyrir þenna oséma allan
af riki. iutlegd [til] Vienne borg

[XXXV]

Fra Ruben ok konu hans.

A dogum Herodis kongi var
. . . . er Ruben het.
Par var eina natt er
het konu Ana.

[illegible] hui sætti. Hon svarar. Ek þottumz [illegible] hofdu verit. Sidan þottumz ek sea [illegible] ok vissa ek at þat barn mundi [illegible] allz Gydinga lyds. Ruben reiddiz [illegible] huart talat af ærslum edr [illegible] vm sína niedom. ok segir þat til [illegible] man ok þetta barn fæda. med [illegible] huart er. at hann er af [illegible] dyr hann tuennum dauda [illegible] hann snmt drepit. enn allt hertekit. [illegible] til. er Gibores fædir suein barn [illegible] hollda ok hugar. Ruben veit ecki [illegible] nu breyta. Þickir afskapligt [illegible] gradligt vpp at fæda til slikra [illegible] samtengir nu grimd [illegible] sina ok bitr vtan ok [illegible]

Ok er Iudas veit þat. þickiz hann ... Ok fyrir þat drepr hann kongs ... a brott med þeim monnum er ... Judas ferr vnnz hann kemr til Pi... a hendi. ok af þui at Pilatus ... med skap sitt. þa gerir hann ... rædis mann. sua at allt gerdi ... þyckt. þui at fastaztan felagskap ge... dag stendr Pilatus med holl sina. ... gard lystiligan avöxt. ok sua mikil ... til þessa alldins. at lif hans ... þa kallar hann til sin Iudam ... hann taka ser alldin i gardinum ... liger med. Judas leypr igardinn ... Þenna gard atti Ruben fadir ... mælti hart med Judam. En ... slær i deilu med þeim. ok tilyrdi ... kannaz med aſgan. þar til er Judas ... steini a hals beinit. sua at þat ... Ok er hann finnz sella menn ... Pilatus ser nu hue mikit hann ... hans vilia. ok launar honum þat ... konu Rubens ok þar med ... hann. ok fær Ciboream. hon var ... er hon kom ibuditu. hia honum. Ok ... ibuilu. spyrr hann huat ...

[illegible] þetta nu mikils. Enn af fortolum [illegible] fund Iesu Kristi. ok geriz hans [illegible] til synda launnar. ok geymdi þa elmosu [illegible] var gefin. ok stal hann þar [illegible] ok leiddi hann sua at jan glæp a [illegible] er hann seldi sealfan gud til [illegible] hengdi sealfan sik i snôru. [illegible] ok spracz i sundr af aumleik [illegible]

[XXXV.] [illegible] ok Vespasianum.

[illegible] Iesu Krist. ok hans upprisu [illegible]

uilium. huat er af feiru verdr. [illegible] Huadan komtu. edr huert uillta [illegible] Ek em af Ierusalem. ok uillda ek [illegible] Enn vedr bægdi oss hingat. [illegible] mer. Ertu þadan sem [illegible] af lækningum. Leyn mik [illegible] hafdi kuikur indæum. allt fra [illegible] Enn þat mein kalla þeir vespas [illegible] adr Vespasianus. Adrianus mællti [illegible] þer uinnu. Enn var sá dyrdligr m[illegible] hefdir hann fundit værir þu nu [illegible] svarar. Þu kant. ok þat [illegible] rianus mællti. Sa hinn sami er [illegible] siukum. hreinsadi likþra. græddi ok [illegible] retti villta. hann veit at ek [illegible] hann man mik leysa vádan [illegible] mællti. huerr er sa er þu segir [illegible] Jesus Nazarenus. Sa madr [illegible] verki. hann dæmdu Gydingar [illegible] hann. Vespasianus mællti. At [illegible] lifdi. at ek veri þa heill [illegible] mundu heill verda. ef þu truir [illegible] mællti. Sannlliga trui ek [illegible] sem dauduss gaf lif. Ok [illegible] mællti. fellu allir kuikuer [illegible] þegar heill. Hann vard [illegible] [illegible]

bodín. Hann gorir

[XXXVI.]

Veronico husfru.

rdis í Roma borg, at í Iudea í

lœknir, at alla siukleika gerdi

Keisarinn venti ser þadan liknar.

visi secki hnat titt var.

Pilato iarli er Albanus het, ok

hann er Iesus het, ok allt

honum hét sina meina. A

Pilati, ok segir honum quedia

Pilatus verdr nu okuedi vid

andsuara, ok

uinna minum herra keisaranum [illegible] þa er minn herra ok meistari for [illegible] monnum retta trų. var þat standum [illegible] nauistu. þa villda ek nôckura hans [illegible] huĕ oanar. ok þa villda ek [illegible] at hann pentadi þar [illegible] ek sealfum honum. Ok er ek sagdi [illegible] efni gongu minnar. þa tok hann [illegible] ok strauk med andlit sitt. ok [illegible] þa dukrinn markadr fagrliga hans [illegible] ok vænter ek þess. ef keisarinn [illegible] fái heilsu sina. Albanus svarar. [illegible] ura gulli edr silfri samuirdilig. [illegible] utan fastri tru. ok [illegible] Huat er nu til ráda. Veronica [illegible] med þer. ok syna keisaranum [illegible] þessu verdr Albanus feginn. ok [illegible] Keisarinn verdr Albano sua [illegible] honum fyrri. þuiat hann [illegible] vera med honum. Albanus [illegible] var. Keisarinn svarar. huat er [illegible] fagar. Albanus svarar. [illegible] su er hans [illegible] [illegible]

[illegible] bad at Iesus væri tekinn i goða tölu. [illegible] hans eins er nu fullkominn i heilagra [illegible] i Romaborg. ok af þann er lögtekinn. [illegible] enginn i goða tolu. sem ecki væri af lögtekinn. Auldungar villdu ecki þessu [illegible] þotti omerkilig alþydu sogn um þetta. [illegible] ok fyrir þessa sok let keisarinn [illegible] en gerði suma vtlæga. Enn þat [illegible] landa. at ef nockut bæri til merkiligt [illegible] rita til Romueria. ok skylldu [illegible] Pilatus tekr nu þat rad. þa er [illegible] leyndz. at hann skrifar til Roma [illegible] fyrst um iartegna gerd. vm pining [illegible] ok vikr allum sokum af ser. [illegible] ser likar af keisaranum. af [illegible]

[illegible]

tru. af Petro postola. en [illegible] suna Romueriar allum fiandskap [illegible] ok ero at þeim hver fadmarf [illegible] likneski Tiberij keisara sins [illegible] musteri. til lotningar. ok [illegible] hann sua oþockadr folkinu. at [illegible] skap vpp a hann. Enn þo var þeim [illegible] Gudi. er sua kolludu i Guds [illegible] regem. nisi cesarem. Gydingar [illegible] bidia Pilatum taka brott or [illegible] tus setz yfir domstol sinn. ok [illegible] ikring vm sik. ok heitr þeim [illegible] mæla nockuru imoti. Enn þeir [illegible] þola þessa skomm. Ok er Pilat[illegible] hann brott bera likneskit. Pilatus [illegible] til vatz i Ierusalem. ok uill leita [illegible] stemma vpp eitt vatn mikit. [illegible] med eirtrumbum allt iborgina [illegible] kostnadar tekr hann fe or [illegible] Gudi var gefit til vpphallds. ok [illegible] likadi folkinu sua illa. at [illegible] at Pilato. Pilatus bad sina menn [illegible] sua at þeir væri iklædum yfir [illegible] her. ok huar ij. edr iij. saman. ok [illegible] Ok þa er jarlinn gerdi þeim [illegible] á ij. hendr folkit. Suma drapu [illegible] þeir. enn allir flydu þeir er [illegible] ok illa [illegible] yfir Gydinga [illegible] aldri [illegible] af þeim [illegible]

[illegible]

[illegible] þa er Ierusalem var vpp tekin af Romuerium. [illegible] þessi athéfn Pilati. þui at Gydingar [illegible] sent til keisarans. ok sagt honum all [illegible] en Pilatus gerdi med þa. ok kuedaz ecki [illegible] lengr yfir ser.

[illegible]

[XXVIII.]

[illegible] Pilati Jarls, ok undrum eptir hann.

[illegible] fra keisaranum. ok stefnir Pilato a sinn [illegible]borgar. hann ferr. ok þegar er hann [illegible] tekinn ok fiotradr. ok setr i dyflizu. [illegible] vid hofdingia huat af Pilato [illegible] gera. þotti huarirtueggiu til dauda [illegible] Vespasianus. ok [illegible]

adu þessu bannsettu valningar [illegible] undr yfir. Syna hann stundum [illegible] gera þeir þann okynleik at [illegible] bylgium. ok huerskonar lœti [illegible] stundum var þar iloptinu at [illegible] reidar þrumur gengi. stundum var [illegible] ok brestir. Þetta þola hôfdingiar i[illegible] hann brott ór [illegible]. ok til Vienn[illegible] sôckua i ana Rodanum. þeiat Vienne [illegible] ok kuadu makligt at bôluadr stadr [illegible] Ecki þoldu þeir þat lengi. þeiat [illegible] meiri. vard þar enn i Roma borg [illegible] þadan i þa borg er Sosamne heitir [illegible] hann þar verit adr enn þar vard [illegible] hinum stodunum. Sidan dregu þeir [illegible] a vbygd fioll. þau er heita Sept[illegible] vm odrum fiollum. Þeir sœktu [illegible] diupan pytt. þat er sogn þeirra [illegible] næstir. at ecki fyrniz fiandans [illegible] sitt valningar ker. at leika med [illegible] aumligum latum er þangat [illegible] pinsla er vpphaf enn ecki endir.

XXXIX.

Fra þui huerir dictat [illegible]

Eptir Tiberium keisara var Gai[illegible] varla iiij. ár. hann skipar [illegible] Agrippam. ok fer med honum [illegible]

[illegible] fiordungs hofdingia. Ok litlu sidar fær [illegible] hinn þridia fiordung landz. þann er haft [illegible] fadur brodir hans. þuiat sea Herodes [illegible] Næstr eptir Gaium var Claudius [illegible] eri eptir pinsl Iesu Cristz. let Herodes [illegible] brodur Iohannis. ok drepa. Þat [illegible] hann let ok Petr postola i farn setia. [illegible] ok verd ueittu hann sua. xvi. riddarar. [illegible] Guds. nam hann or hondum þeim. [illegible] ok sokk lengi vhegndr af Gudi. þuiat [illegible]

[illegible] hinn heilagi Jeronimus prestr or [illegible] Enn ur latinu. ok i norrænu [illegible] sen. er sidan var byskup [illegible] Alexandro magno. eptir bodi virduligs [illegible] konungs. sonar Hakonar konungs [illegible] þar þessi sogu. ok hafi þeir þock er [illegible] ecki sem [illegible] edr skrifadi. [illegible]

[illegible]

Tillæg ...

I.

AM. 238[16] fol. (...

(*1. blad.*) . . . . kenimaðr ok ... eigi honum uvirþuligi maðr. ... at uin sinvm Onnias b*yskupi* ... uæri | enn uirþuligi maþr er sat ... þ*at* ær Eremias spa*maðr* | sa er ... fy*ri* yþr at er sigris i bardaganum ... at Jvdas Mach*abeo* *oc* fær honum ... bvit ok m*æl*ir sva | viþ hann: tak ... þessu muntv mikinn sigr uinna ... segir draumminn ok kemr sia ... *oc* diarfa hanns mennum *oc* mest ...

Haf orrostu.

Bregða nv þegar til bardaga ... gengr Iudas nv | enn fram ...

[illegible]

[illegible] bardaganum ryfz | fylkian Nikanoris. oc fellr [illegible] fyrst allra manna i bardaganum. enn | þegar [illegible] ser hann fallinn. þa kastar hverr sinum [illegible] ser | oc rennr sliktt ser hann ma Enn [illegible] flottann dagleið alla fra A|dasor oc til [illegible] en þeyta luðrana sem þeir varo vanir i [illegible] enn | þat folk ser aðr leyndiz i hreysum [illegible] hafðe halldit sik þar fyri hrezlo | sakir [illegible] sua fyri heiðingium. þa sprettr nu hverr [illegible] þegar þeir kenna luðra gang [illegible] reka nu flottann | með þeim oc [illegible] fra hoggum at segia en þat vitum [illegible] með mannendum at þeir Iudas drepa [illegible] ser | Nikanor hefir fylkt sua at [illegible] Siþan taka þeir þar | vapn [illegible] þeir Iudas skera tungu or [illegible] hofuð af bolnum. oc hand [illegible]

derlar erv menn rikastir oc [illegible] liggr | ef þa hafa iuinni sér þ[illegible] sik hvar sem þeir fara oc | þeir hall[illegible] samþykt at eingi þeirra aufundar [illegible] xx. senatoris oc hofðo aull [illegible] korona sóa. pur|pura. Oc skyldi [illegible] sinn ahveriu ari. nu synis honum at [illegible] sér þeir eru oc velr nu þangat til [illegible] ingia Ey|sepium. sun Johannes br[illegible] Iasón sun Eleazari ins. fiorða | [illegible] verit. iii. vetr ifir kenni maðr. [illegible] til Rómanus at setia frið oc [illegible] þeir ræði af þeim aganug | Grikkia [illegible] mattu alldri ro fyri hafa. fára [illegible] Romam oc koma nu ikuriam [illegible] viðrtakvr | bera siþan upp [illegible] Judas Machabeus oc bræðr. hans [illegible] Gyþingar sendu oc til yþar [illegible] yðr frið oc fel|ag skap trua oc [illegible] staði bera þa oc fram bref [illegible] Senatui gens Iudeorum friðr oc [illegible] ofriðr fellr a yþr. þa skulo þer [illegible] mrunum yðr eða oc [illegible] albunum skipum oc ef a oc [illegible] slikt til vér at gera. [illegible]

[illegible]

[illegible] hefir nú agang Iudeis. enn Demetrius
[illegible] brǫþr þina oc giort mikit illt annat.
[illegible] allt innan staþ kuez hann alldregi
[illegible] uita um drap oc dauþi uére broþr þeira
[illegible] at Jonathas afsuarar uinatu beþi
[illegible] uin sayr sinni milld oc uinatu til
[illegible]

[illegible]

[illegible] Alexandri konungs.

[illegible] at Alexandr konungr safnar at
[illegible] með hónum Jonathas með
[illegible] siþan at Demetri(o) konungi
[illegible] þeirra imillum. oc sayr a þa
[illegible] Demetri rekr flott-
[illegible] við oc uerþa þa
[illegible] við [illegible] fall fellr
[illegible]
[illegible] konungi oc
[illegible] at ek hef unnit [illegible] mít undir
[illegible] mins oc ek hefi
[illegible] þa uilium
[illegible]

Siþan fara þar fram föstar oc siþan ... miklum tilfaungum. oc tign sem ... enn þo bio her vndir | þat sem siþan ... byðr Ionathe vin sinum til brullaups ... kemr meðr virðuligu föruneyti oc ... huarum tueggia konnungunum þiggr ... baðum þeim þar erv | komnir margir ... Israels folki til rogs við Ionathan ... konnungar vilia þat eigi heyra. helldr ... Jonathas legði af ser kleiðe si(n) | oc ... hann purpura oc setr Jonathan i ... lætr | haufþingia lið mikit leiþa hann ... hinum bioða þaz | með at engi skylldi ... at mæla til regz honnum. Na ... hanns ær þeir sía hann ganga i ... fallilga tignaþann af konnungunum ... heim til Ieruhsalem med miklum ... bruþlaupinu enn þo bar hann eigi ... at hann bære puapuran oc ...

Bref sending Apolloni oc ...

A hinv fimta are ... af Crit syan Demetrius | konnungs | oc ... fauþr sinns Viþ þetta uerþr Alexander ... oc ihugar oc ... heim i ... Demetrius ... Sirjam, oc ... setr hann Apollonium oc ... Apollonium hefþingia ... Apollonium ... hann hefr valld sua mikit oc ...

[illegible] sendir hann bref til Jonathas i India *oc* [illegible] bréfit. þu einn dregz með flokci afiollum [illegible] vilgera spott *oc* gabb | at os *oc* hallda [illegible] es en þat uilium ver fyri aungan mun. [illegible] þeran ser með þer sæla hrausleikr. þa [illegible] ofan enn | ek kem imot þer fra sæ neþan [illegible] uelli þar ækee se stoð ne | stika at [illegible] ne hreyse hvilld við at taka eykr ne [illegible] frett oc fyxi hverr ek em oc [illegible] mer fylgia en þu gefrir þik sua [illegible] við os. ætla sua at ek hann sverþi at [illegible] mannzbloð sia minz oc aþat at fyri [illegible] þinir frændr fyri | Oc mégi munta [illegible] annat hvart æðra aþa dal nema [illegible] Jonathas heyrir þetta bref þa [illegible] V. þvsundir vt a Ierusalem Kemr [illegible] til mótz við hann með mikþiu [illegible] til borgarinnar Joppen oc vinna [illegible]

grętr. Jonathas oc hans ...
þioþir vmhverfiss þa ofra ...
koma þeim oc segia sva. ...
igia yfir ser drog . . . . . (þ)...
fyri konvm þeirra virþing oc ...
rindvm þeirra ofsa . . . . . (S)imon ...
dregr her saman oc ętlar at þeim ...
allt er ha . . . . (ful)lt oc ...
til Hierusalem oc samnar at ser ...
sva męlandi þer vitvð hversv ...
bardaga męþingar oc ...
oc þolat langa hrið fyri lagum ...
nv hafa allir brǫðr. mi . . . .
em ek einn eptir oc þarf ek ...
þyrma. eða n . . . . (fra)m at ...
verðr hia brǫðrvm minvm. nv ...
oc li(f) . . . . gefa fyri lyð þenna ...
yðr oc konvr yðrar oc sonv meðan ...
vilia nv oss ganga mein af ...
sakir. Nv orkaz folkit hvgar . . ...
svarar diarflega. þik viliv(m) ver ...
yfir oss istað Ivde oc . . . .
fyri oss en ver viliv(m) þei ...
hann . . . . vgi liðsins oc hann ...
Menn oc lętr efla veggi alla i Hie...
vmhverviss oc sendir Jonathas ...
...

[illegible] hans er gisling oc halld eigi skatt- [illegible] iouina fleke var(a) . . . . (þ)v giorir [illegible] vilia, þa mvnvm ver lata hendr af Jon- [illegible] Simon s(er) . . . . bio vnndir oc [illegible] hans at folkit mvn illa lata ef hann [illegible] . . . nv honvm kend volld a vm [illegible] hans vill eigi leysa hann vt med [illegible] at hans . . . . betr rikies en Jon- [illegible] fyri þetta sendir hann sveina [illegible] hann . . . . (ei)gi vpp Ionathan [illegible] anyr nv med her sinn a herv [illegible] oc . . leitar a i ymsvm stoþvm oc [illegible] at þar er Simon avallt fyri se(m) [illegible] at ripa hann heitr þa oc þa at [illegible] Simone. oc dregr þ . . . . [illegible] giora sendi boð Trifone at [illegible]

oc moþer A [illegible]
oc hafþi h [illegible]
let h*ann* s [illegible]
vt . . . . . [illegible]
skilldir A e [illegible]
Trifone er [illegible]
ein*n* dag a [illegible]
kon*un*gi br [illegible]
ser ahofvð [illegible]
lętr drepa [illegible]
Sim*on* efþi [illegible]
beþi tvrnv [illegible]
lasum v . [illegible]
metrii kon [illegible]
oc ba . . . [illegible]
hafþi sama [illegible]
þvi slikan [illegible]
Dem*etrius* [illegible]
sin*n*i með [illegible]
Q. hinv*m* [illegible]
Gyþ*in*ga þi [illegible]
yþani giof t [illegible]
oc felagsk [illegible]
sendi yðr l [illegible]
þat sem y [illegible]
art (?) þa [illegible]
sva skatta [illegible]
ser vpp til [illegible]
[illegible]
efnilv [illegible]

[illegible] oc verþa allir fegnir frelsinv oc rita þetta [illegible] til [illegible] . . . . a env fyrsta ari rikiss [illegible] hęsta kenni Mannz oc hins mikla her- [illegible] . . . . a Gyþinga. J þenna tima bratt fer [illegible] her til Gazam oc setr herbvþir vmhverfis [illegible] vigflaka til at soknar oc leggr at fyst oc [illegible] fyrst oc þeir er r . . . . ddir af borgar [illegible] vpp a borgar veggina með konvm sinvm [illegible] . . . . lla til griþa. Ger eigi sogþv [illegible] varvm helldr eptir hvggeþi þinn(i) [illegible] hann sa oc gaf ollvm grið rak þo ibrot [illegible] oc hreinsaþi . . . .

Navneliste

